

İLKÖĞRETİM ÇAĞI PİYANO EĞİTİMİNDE TEKERLEME YOLUYLA NOTA ÖĞRETİMİNİN KULLANILABİLİRLİĞİ

M. Kayhan KURTULDU*

Öz

Piyano eğitiminde özellikle küçük yaşlarda karşılaşılan ilgi ve dikkat problemlerinin giderilmesinde ve etkin öğrenmenin sağlanmasında, çocuğun sevdiği ya da ilgisini çekebilecek yöntemler öğrenmeyi aktif hâle dönüştürebilir. Bu çalışmada, ilköğretim çağındaki bir çocukla sürdürülen piyano dersi ve bu derste yapılan bir uygulama anlatılmaktadır. Okula yeni başlayan ve okuma yazmayı yeni öğrenen 7 yaşındaki bir çocukla yapılan çalışma içerisinde, tekerlemeler yoluyla nota öğretimi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada sekizlik notaların öğretilmesinde öğrencinin ilgisini çekebilecek ve dağarcığında bulunan tekerlemelerden faydalanılmıştır. Yapılan değerlendirmelerde çocuğun hem piyano dersine ilgisinin arttığı hem de sekizlik notaların çalınmasında önemli ölçüde başarı sağladığı gözlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Piyano Eğitimi, Tekerlemeler, Öğrenme Yöntemleri

Abstract

In piano education especially in small aged, to remove the interest and attention problems and to provide the effective learning, using some strategies that liked and interested by child can convert learning to active learning In this study a piano class continued by a primary education student and an application performed in this class has explained. Note teaching method by tongue twister has used in this study by seven aged primary education student who has just learned the reading and writing and has just started to elementary school. In this study tongue twisters that can be interesting for child and stored in his memory has used to teach the eight notes. In the assesment proces, it has observed that the interest of the child to piano class has increased and the playing level of eighth notes has been markedly succeed.

Keywords: Piano Education, Tongue Twister, Learning Strategies

Doğadaki tüm güzelliklerin davetine açık olan çocukların kişiliklerinin şekillenmeye başladığı yıllarda tanışacakları farklı sanat etkinliklerinden olumlu olarak etkilendikleri açıktır. Tüm bu sanat dalları arasında hiç kuşkusuz müziğin ayrıcalıklı bir yeri vardır. Çocukların fiziksel, bilişsel ve sosyal gelişimleri için eğitimciler, erken yaşta edinilen olumlu müzikal deneyimlerin önemini vurgulamaktadırlar. Günümüzde dünya çapında kabul gören, “işitsel yöntemlerin” kullanımı ve çocuklar için başlangıç yaşının 4-6 arası olduğudur. Öğretim malzemesi melodik ve ritmik tekerlemeler, halk şarkıları, çocuk melodileri gibi materyallere dayanmaktadır. İlk dersten itibaren öğrenci, müzikal cümlelerin ve ifadelerin mantığını anlamaya yönlendirilmelidir (Gültek, 2008).

Çocukların müzik yoluyla elde ettikleri kazanımların kalıcılığı, diğer yöntemlerle ancak uzun bir zaman diliminde sağlanabilir. Bu açıdan bakıldığında müzik eğitiminin rehabilite edici yönünün etkinliği kendisini göstermektedir. Çocuklar müzik, spor veya sanatın diğer kollarından birinde etkin olduklarında, kişisel gelişim açısından da destek görmektedirler. Dolayısıyla sanatın ve onun en önemli kollarından biri olan müziğin, çocuklar üzerindeki etkisi psikoloji alanında da kendisini kabul ettirmiştir. Çocuklarla yapılan müziksel faaliyetlerin en önemli bölümünü çalgı eğitimi teşkil etmektedir. Müzik eğitimi faaliyetleri içerisinde başlangıç olarak sıklıkla çalgı eğitimine başvurulur. Çocuklara müziksel faaliyetlerde kazandırılmak istenilen davranışların büyük bir bölümü, çalgı eğitimi ve onunla birlikte yürütülen teorik konular yardımıyla verilir.

Enstrümantal müzik icra etmek insan becerisine ait en karmaşık yapılardan biridir. (Jabusch, Yong, Altenmüller, 2007). Enstrüman çalmanın kendine has yapısı, insan beyninin algı, dikkat ve öğrenmeyle bağlantılı aktivitelerini harekete geçirmesi açısından önemlidir. İnsan beyni özellikle piyano çalgısının icrasında iki farklı bölüme ayrılmaktadır. Piyano, her iki elin ve kimi zaman ayakların da kullanıldığı bütün bir yapıdır. Dolayısıyla piyano icrasında birey, beynini kendi içerisinde farklı parçalara ayrılmış bir bütün olarak kullanır. Bu yönüyle piyano eğitimi, zihni meşgul eden ve dikkat gerektiren bir aktivitedir.

Piyano; dokuyu, melodiyi, ritmi ve armoniyi birlikte planlamaya uygun doğası ve fiziksel yapısı sebebiyle diğer enstrümanlara göre daha fazla avantaja sahiptir. Bir piyanist her iki eliyle ses üretebilir, üst düzeyde çalabilir ve ara sıra anlık notalar geliştirebilir. Ayrıca farklı ses yüksekliklerini, artikülasyonları, dinamikleri ve tempoları anlık biçimde sıralayabilir (French,2005).

Piyano eğitiminin başlangıcında amaç, öğrencinin ilerleyen aşamalarda ihtiyaç duyacağı müzikal ve teknik gelişimi sağlamak suretiyle yeterli bir altyapı meydana getirmektir. Bu amaç, öğrencinin ilerde yaşayacağı duygusal, kişisel, sanatsal, kültürel gelişimi ve motor becerilerinin kuvvetlenmesi için başlangıç olacaktır. Dolayısıyla çocuk, başlangıçta atılan doğru adımlarla çok yönlü ve olumlu bir gelişme gösterecektir.

Piyano eğitiminde öğretmen ve öğrenci, söz konusu eğitimin odak noktasını oluşturmaktadır. Öğretmen konunun uzmanı ve eğitimci kişiliğiyle öğrenciyi biçimlendiren kişidir. Öğrenci ise öğretimin ana unsuru, zamana veya mekâna göre farklı tepkiler verebilen, dönüt alınabilen ve uygulamanın merkezi olan kişidir. Bu kişiler, ders içerisindeki rolleri ile piyano eğitimini sürükleyen ve öğrenmeyi gerçekleştiren aktivitelerin sağlayıcılarıdır. Bu noktada önemli olan husus, öğretim çıktılarının olumlu olması için tercih edilecek yöntemdir.

Öğretmenin kendi öğretim modelini ve öğrencisinin karakteri ve öğrenme modelini tanımak için çaba harcaması bir öğretim ortamında kesinlikle güçlü bir araç olacaktır (Kasap,2006).

İlköğretim çağı çocuklarıyla yapılan piyano derslerinde, öğretmenin çocukla sağlam bir ilişki kurması önemli bir başlangıçtır. Öğretmen bu bağlantıdan faydalanarak yaptığı derslerden oldukça yüksek verim alabilir. Bu durum, özellikle öğretmenin öğrencinin ilk piyano öğretmeni olması durumunda daha büyük önem arz edecektir. Dolayısıyla öğretmen, iyi bir piyanist olmanın ötesinde iyi bir eğitimci, geniş bir ufuk sahibi ve çocuk psikolojisi konusunda bilgi sahibi olmalıdır. Karakter olarak da güçlü olması gereken eğitimcinin çocuklarla iyi ilişkiler kurabilmesi ve bunu sürdürebilmesi esastır.

Müzik öğretmenlerinin doğru öğrenme ortamlarını yaratmaları, çağdaş müzik eğitimi yaklaşımlarını uygun yöntem ve tekniklerle uygulayabilmelerine bağlıdır. Bunu gerçekleştirmek için de öğretmenin kendisinin de yaratıcı süreçlerden oluşan eğitim ortamlarında yetişmesi gerekmektedir (Gürgen,2006).

Günümüz müzik icracılarının yetiştirilmesinde kendine yer edinmiş olan klavye ve piyano pedagojisi süreçleri, özellikle beceriyi, tekniği ve repertuarı kapsamaktadır. Beceriler, besteleme ve notaya almayı, armonizasyonu, eşlik ve doğaçlamayı içermektedir. Teknikler ise parmak becerisini ve gücünü artıran etüt ve egzersizleri içermektedir. Repertuarın odak noktası ise çalışma veya performans için seçilmiş özel parçaları içermesidir (French, 2005).

Modern eğitim anlayışı; çok katı yöntemler kullanılmamasını, olaylara, kapasite ve karaktere göre değişik yöntemler izlenmesini tavsiye etmektedir. Dolayısıyla okul öncesi çocuklarla yapılan derslerin farklı kısa bölümlerden oluşması gerekir. Bu bölümlere ve aktivitelere örnek olarak şunlar verilebilir (Gültek,2008):

- Çalışma için gerekli ruh halini oluşturmak
- Çalgıya ilgi uyandıracak bilmece
- Öğrenci, aynı şekilde tekrar eden bir ritim kalıbını çalarken, öğretmen, güzel müzikal fikirlerle ona eşlik eder.
- Müzikalite ve düş gücü geliştirme alıştırmaları
- Yeni şeyler göstermek ve ev ödevi hakkında açıklamada bulunmak
- Müziksel formların grafiksel gösterimi
- Eski ödevin tekrarı
- Dersin değerlendirilmesi

Faber (2004), piyano derslerinde aşağıdaki üç maddenin oluşturulmasının kişiye öncülük edebileceğini belirtmiştir. Bunlar şu şekilde ifade edilmektedir:

- 1- Öğretmenler, öğrencilere yönelik parça seçimi süresince onları ilgili ve neşeli tutmaya, kapsamlı öğrenmeyi ve çocukların yetenek ve beceri gelişimi için duyuşsal desteği sağlamaya ve dönüt almaya yönelik tek ya da en azından başlıca kaynak olmaya angaje olmalıdır.
- 2- Öğretmenler öğrencilerin bilmediği yeni bir parçanın öğretilmesinde gösterilebilecek duygusal ve öğretimsel desteklerini başlangıçta geri çekmelidir ve özellikle ileriki yaşlarda kendi kendini denetim mekanizmasını harekete geçirmelidirler.
- 3- Öğretmenler öğrencilerinden dönüt almak için sadece tek bir kaynağı hesaba katmalıdır. Zira diğer kaynaklar dinleyiciler ve öğrencinin planlı çalışmaları esnasında sürekli kullanacağı kendi kendini denetim mekanizmasıdır.

Piyano dersinin olumlu kazançlara dönüşmesi ve bu yolla çocuğun müziksel ve ruhsal gelişiminin güçlendirilmesi sürecinde dikkat edilmesi gereken unsurlar birbiriyle bağlantılıdır. Genellikle öğretmenlerin kendi öğretim yöntemleri ve çalışma prensiplerini belirlemesini ve düzenlemesini öğütleyen bazı çalışmalar, piyano eğitiminin kalitesinin artırılmasına yönelik çalışmalardır. Yapılan bu çalışmalarda, nota öğretimi piyano eğitiminin en önemli basamaklarında biri olarak vurgulanmaktadır. Çocukların notaları piyano yoluyla öğrenmesindeki en önemli dayanak noktası, çocuğun müzikal algılama gücü, ilgisi, zekâsı ve yaşamının oluşturduğu bütündür. Gerekli ve doğru yöntemlerin kullanılması ve çocukların bakış açısına uygun bir anlatımla nota öğretimi kolaylaşacaktır.

Notalara en kolay giriş, ritimler üstünden yapılandır. Çocuk, ritimlerle yürür ve farklı tekerlemeler söyler. Dörtlük notalar çocuğa “adım” olarak öğretilmelidir. Tekerlemeler, hem dörtlükleri, hem de sekizlikleri içermelidirler (Gültek, 2008). Gerek yürüyüş gerek tekerleme gerekse diğer tüm oyunlar, çocuğun kendi dünyasından yola çıkma gereğinin bir ürünüdür. Yetişkin insanlara göre daha farklı düşünen, daha farklı öğrenen çocukların öğrenme becerileri ve öğrenme biçimleri de farklıdır. Çeşitli oyunlar veya tekerlemeler çocukların oyun hayatındaki vazgeçilmez unsurlardır. Dolayısıyla bu unsurların piyano eğitiminde kullanılması da şüphesiz derse olan ilgiyi artırır.

Yukarıda bahsedilen ve açıklanmaya çalışılan düşünceler ışığında yürütülen bu çalışmada, kimi zaman adımlar (yürüyüş oyunları), kimi zaman doğaçlama çalışmaları, kimi zaman da tekerlemeye dönük yöntemler izlenmiştir. Kullanılan bu yöntemler içerisinde nota öğretimi dikkate alınmış ve nota öğretiminde kullanılan tekerleme ile öğretim yöntemi değerlendirilmiştir. Bu yolla çocuğa, bilmediği bir nota değeri ile karşılaştığında çözümleme şansı tanınmıştır. Yapılan çalışmada bilinmeyen bir konuda kısa sürede öğrenme sağlanmasının yanında, öğrencinin derse ve piyanoya ilgisinin de üst düzeyde tutulması amaçlanmıştır. Çocuk, derste bildiği, sevdiği ve kendi dünyasına ait bir öge ile karşılaştığında, daha olumlu reaksiyonlar vermektedir. Dolayısıyla bu yöntem, ilköğretim çağındaki bir çocukla yapılan piyano eğitimi derslerinin vazgeçilmez yöntemlerinden biri hâline gelmektedir.

Amaç

Bu çalışmada piyano eğitiminde nota öğretimi çalışmalarında tekerleme yoluyla nota öğrenmenin mümkün olup olamayacağına ilişkin bir uygulama

yapılmıştır. Yapılan çalışmada piyano eğitiminde tekerleme yoluyla nota öğretiminin mümkün olup olmadığının incelenmesi, daha geniş denek gruplarıyla yapılacak ileriki çalışmalara örnek olması ve bu yolla piyano eğitimine katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Çalışmaya Katılan Öğrenci

Çalışma 7 yaşında ve ilköğretim düzeyinde bir çocuk ile birlikte yapılmıştır. Haftalık ders saatleri biçiminde yürütülen piyano dersleri çerçevesinde çalışmaya alınan çocuk, aktif, atılgan ve çabuk öğrenmeye hevesli bir çocuktur. Normal bir öğretim sistemi takip edildiğinde hemen sıkıldığı gözlenen çocuğun, ilgisini çekebilecek oyunlarda aktif hâle geldiği görülmüştür. İlköğretim birinci sınıfa devam eden çocuk, okuma yazmayı ve temel matematik bilgilerini yeni öğrenmektedir.

Yöntem

Yapılan çalışmada deneysel bir yöntem izlenmiştir. Deneysel çalışma öncesinde piyano eğitimi ve küçük yaşlarda piyano eğitiminin genel yapısına yönelik bir literatür taraması yapılmıştır. Elde edilen bilgiler ışığında deneysel çalışma süreci planlanmış ve ders esnasında öğrenci ile birlikte uygulanmıştır. Piyano dersi sırasında ilk olarak orta do sesi ve etrafındaki sesler öğretilmeye başlanmış, bir ve iki vuruşluk notalarla basit bir giriş yapılmıştır. Bazı başlangıç metotlarının kullanıldığı ilk derslerde orta do sesi ve buna bağlı si ve re sesleri gösterilmiş, adları öğretilmiştir. İlk çalışmalarda birim vuruş değerinden yola çıkarak bir vuruşluk nota ve iki vuruşluk notanın nasıl çalınacağı anlatılmaya çalışılmıştır. Çalışmanın çeşitli kısımlarında çocukla birim vuruş ve diğer vuruş değerleri yürüme oyunu oynanarak yapılmış, çocuğun ilgisini ve dikkatini konuya toplaması sağlanmıştır. Her birim vuruşun bir adıma denk geldiği uygulamada bir ve iki vuruşluk notalar çocuğa kısmen kavratılmıştır.

Çalışmanın devamında kullanılan kitaptan bazı küçük piyano parçaları ve ders öğretmeni tarafından yazılan küçük ezgiler çalınmaya devam edilmiştir. Başlangıçta orta do ve etrafındaki iki ses, daha sonra ise diğer sesler eklenerek yeni notalar öğretilmeye çalışılmıştır. Öğretilen seslerde sınır, orta do sesi üzerindeki ve aşağısındaki sol seslerini kapsayan bir oktavlık genişliğe varmıştır. Çocuğun ders sırasında sıkıldığı anlarda, bu tip oyunlar ya da yeni nota öğrenme durumunda derse ilgisinin arttığı da gözlenmiştir. Bu yoldan hareketle yarım vuruşluk (sekizlik)

notaların öğretilmesinde, benzer bir yaklaşım uygulanması düşünülmüştür. Bu aşamada çocuğun bir ve iki vuruşluk notaları büyük ölçüde öğrendiği tespit edildikten sonra sekizlik notaların öğretilmesi sürecine geçilmiştir.

Piyano dersinin bu bölümünde öğrencinin ilköğretim çağında olması ve okuma yazma öğrenmesinin yanında matematiksel olarak yarım ($1/2$, $0,5$ gibi) değerleri anlamakta zorlanması sebebiyle, bildiği tekerlemelerin piyanoya uyarlanmış hâlden faydalanılarak öğretim yapılması düşünülmüştür. Çocuk, ilköğretim birinci sınıf başlangıç matematik kazanımlarında yarım kavramının olmaması ve bu kavramın 5. ünitenin kesirler konusu kazanımları içerisinde olması ve uygulamanın yapıldığı dönem itibariyle bu kavramı öğrenmemiş olması nedeniyle yarım ve bütün arasındaki ilişkiyi kuramamıştır. Bu noktada çocuğun okulunda gördüğü öğretim programı gereği, yarım kavramının öğretilmesi için ayrı bir çaba sarf edilmemiştir. Ders öğretmeni tarafından oluşturulan uyarlamalar, çocuğun bildiği bazı tekerlemeler ve oyun müziklerinden oluşmaktadır. Kullanılan tekerleme ve müziklerin çocuk tarafından da bilindiğinin tespit edilmesinden sonra, kullanılacak materyalin çocuğun piyano seviyesine uygun bir biçimde uyarlaması yapılmıştır. Daha sonra sırasıyla ilk olarak tekerleme (altıntop), ikinci olarak da oyun müziği (yağ satarım) çalışılmıştır. Çalışma esnasında çocuğun, gördüğü notaları tekerleme ve şarkının sözlerine denk gelecek biçimde çalması sağlanmıştır. Bu yolla çocuk, bildiği şarkıları çalarken sekizlik notaları da çalmaya başlamıştır. Parçalar çalışılırken birim vuruşa dikkat edilmesi de sağlanmıştır. Her söz hecesine bir notanın denk geldiği bu uyarlamalar sayesinde, ders içerisinde sıkılmaya başlayan çocuk derse ilgi göstermiştir. İlköğretim birinci sınıfta öğrenci olan çocuk 7 yaşında ve hareketli bir yapıya sahiptir. Okuma yazmayı yeni öğrenen çocuk, anlatılan konuları çabuk kavramakta ve bu sebeple kısa sürede ilgisi dağılabilmektedir. Hareketli bir yapısı olan ve piyano başında çok uzun süre durmak istemeyen çocuğun bu durumu, uygulanan farklı yöntemlerin başlangıç noktası olmuştur. Bu sebeple çocuğa vuruş değerleri ve sekizlik notalar öğretilirken farklı oyunlar ya da aktiviteler uygulanmıştır.

Şekil 1. Uygulama Sürecinde Kullanılan Örnek Tekerleme

ALTINTOP

Hop hop al tın top bun dan baş ka o yun yok

Hop hop al tın top bun dan baş ka o yun yok

Verilerin Analizi

Yapılan çalışmada kullanılan tekerleme ve müziklerin değerlendirilmesinde sekizlik notalara yönelik bir ölçek geliştirilmiştir. Ölçekte sekizlik notaların doğru çalınması ve toplam sekizlik nota adedine göre doğru çalınma yüzdeleri belirlenmiştir. Öğretmen tarafından oluşturulan örnek parçaların ilk denemesi, çocuğa bir vuruşluk kümenin yarısı anlatılmaya çalışılarak yapılmıştır. Çocuğa bir vuruş içerisinde iki tane yarım olduğu söylenerek her iki parça da birer kez çaldırılmıştır. Fakat yukarıda bahsedilen durum sebebiyle bu deneme başarılı olmamıştır. Bu sebeple çocuğa yarım notaların çaldırılmasında tekerleme yolu uygun görülmüştür. Örnek parçaların ilk çalınmasında öncelikle öğrenciye, şarkının sözleri ve notalar üzerinde öğretmen tarafından sözlü bir örnek gösterilmiştir. Sadece ilgili ölçüleri işaret etmek suretiyle ve sadece sözleri tekerlemeye uygun biçimde okumak suretiyle yapılan örnekleme çalışmasından sonra, öğrenci her iki parçayı iki kez çalmıştır. Yapılan değerlendirmede öğrencinin ilk çalması ve son çalması arasındaki ilişki ve genel başarısı göz önüne alınmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. İlk olarak öğrencinin sekizlik notaları doğru çalma yüzdeleri, her parça için ayrı ayrı belirlenmiştir. İkinci aşamada öğrencinin her iki parçanın birinci ve ikinci çalınmasında aldığı puanlar belirlenmiş ve bu puanlar arasındaki ilişkinin belirlenmesi için “t” testi uygulanmıştır.

Bulgular ve Yorum

Yapılan çalışmada ilköğretim birinci sınıf öğrencisi olan çocukla, tekerlemeye dayalı öğretim yöntemi uygulanmıştır. Denemeye yönelik ilk girişim, yarım kavramının öğrenilmemiş olması sebebiyle başarısız olmuştur. Çocuk bu denemede sekizlik notaları dördlük nota gibi çalmış ve bu durum, kimi zaman da ritim aksamalarına sebep olmuştur. Dolayısıyla sekizlik kavramının öğretilmemesi sebebiyle, ilk denemede başarı düzeyinin ölçüm sınırları içerisinde olmadığı söylenilebilir.

Tablo 1

Öğrencinin İlk ve Son Çalmadaki Sekizlik Nota Başarı Yüzdeleri

	İlkçalma	Sonçalma
1. Şarkı	%75	%87
2. Şarkı	%66	%100

Tablo 1 incelendiğinde çocuğun birinci ve ikinci uygulama sonrasında sekizlik nota çalma başarısının arttığı gözlenmiştir. Öğretmenin tekerleme ve şarkının sözleriyle söyleyerek örnek vermesi ve uygulatması sonrasında yapılan ölçümlerde, her iki şarkının ilk çalma basamağında, sekizlik notalarda %75 ve %66 nispetinde bir başarı görülmüştür. Bu durum, öğrencinin planlanan uygulamayı büyük çapta anladığı ve bildiği şarkı ve tekerlemelerle notaları eşleştirebildiği anlamına gelmektedir. Son çalma uygulamasında 1. şarkıda %87, 2. şarkıda ise %100 lük başarı gösterilmesi, öğrencinin tekrar yapmaya, alışmaya ve uygulamayı kavramaya dayalı olarak gelişen öğrenmesine işaret etmektedir.

Tablo 2

Öğrencinin İlk ve Son Çalma Basamaklarında Aldığı Yoplam Puanlara Ait “t” Testi Sonuçları

	\bar{X}	S	t	p
İlkçalma	6,85	,59497	15,667	,041
Sonçalma	9,01	,14849	85,857	,007

Tablo 2’de öğrencinin her iki parçaya yönelik ilk ve son çalma puanlarına ait değerlendirme verileri yer almıştır. Sonuçlar incelendiğinde her iki çalma basamağına ait p değerlerinin anlamlı bir farklılık ortaya koyduğu görülmektedir. İlk çalma basamağında başlangıç düzeyine göre ($p= ,041$, $p<.05$) gerçekleşen anlamlılık seviyesi, son çalma basamağında ilk çalma düzeyine göre ($p= ,007$, $p<.05$) daha yüksek düzeyde gerçekleşmiştir. Her iki basamakta da $p<.05$ düzeyine göre anlamlı bir fark oluşmuş, fakat anlamlılık aralığı son çalma basamağında daha belirgin hâle gelmiştir. Ortalama (\bar{X}) değerleri dikkate alındığında ilk çalma yönünde 6,85, son çalma yönünde 9,01’lik bir dağılım gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bu durum “p” değerinde ortaya çıkan iki yönlü anlamlılığın, son çalma basamağında ağırlıklı olarak gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Bu değerlere göre öğrencinin başarı grafiği konuyu kavradıkça artmaktadır. Öğrenci ilk ve son çalmada gerek yüzde değerleri, gerekse p değerlerine göre başarılı bir grafik çizmiştir. Fakat ortalama değerlerine göre bu başarı artmış ve ağırlıkta son çalma yönünde gerçekleşmiştir. Öğrencinin tekrar sayısı çoğaldıkça ve konuyu kavrayarak ilgisi arttıkça göstereceği başarı grafiğinin yükseleceği düşüncesiyle, ikinci tekrardan sonra ölçüm yapılmayarak derse devam edilmiştir.

Sonuç

Çalgı eğitimi küçük yaşlarda verilen müzik eğitiminin değişmez bir ögesidir. Pek çok çocuk, müziğe bir enstrüman çalarak başlar ve bu eğitim sürecinde müzikle ilgili temel bilgileri alır. Bu sebeple erken yaşlarda müzik terbiyesi verilmesinde çalgı eğitimi, müziğe ait tüm görevleri üstlenmektedir. Genelde çalgı eğitimi ile başlanan süreç içerisinde, müzikle ilgili bilgiler ve genel bir müzik eğilimi oluşturulur. Çocuklar bu yaşlarda aldıkları eğitim sayesinde sanatsal ve kültürel anlamda da gelişmeye açık olurlar. Dolayısıyla müziğe belli oranda veya iyi derecede yeteneği olan öğrencilerle çalgı dersi yapmak, özellikle de çalgı eğitiminin en önemli boyutlarında biri olan piyano eğitimini sürdürmek, daha fazla önem kazanmaktadır. Bu sebeple, ders içerisinde yapılacak aktivitelerin ve kullanılacak yöntemlerin iyi seçilmesi gerekir. Çünkü çocuğun hem ruhsal hem de sanatsal gelişimi açısından önemli olan bu süreçte çalgıdan, dolayısıyla müzikten ve sanattan uzaklaşmaması esastır.

Yapılan çalışmada yukarıdaki düşünce ışığında, tekerlemeye dayalı ve öğrenciyi aktif kılan bir yöntem izlenmiştir. Öğrencinin temel bazı nota değerlerini öğrenmesini takiben, sekizlik notaların uygulanmasında kullanılan tekerleme ve

oyun müziğinin çocuğun ders içerisindeki başarısını ve ilgisini artırdığı gözlenmiştir. Çocuk aldığı bilgiler ışığında ortaya koyduğu performansla, kullanılan yöntemin belli oranda etkili olabileceğini göstermiştir. Bilgi transferi ya da geçmiş bilgilerin kullanılması olarak tanımlayabileceğimiz bir çalışma olan bu uygulamada, öğrenci bildiği tekerlemeleri farklı biçimde kullanarak yeni bir öğrenme gerçekleştirmiştir. Öğrencinin, öğretmen tarafından yazılan ve uygulanan çalışma içerisinde aktif öğrenme durumunda olduğu söylenilebilir. Çünkü öğrenci bu çalışmada, bildiği tekerlemelerle gördüğü notaları ilişkilendirirken dikkatini ve zihnini aktif bir biçimde kullanmıştır. Gerekli bağlantıyı kurarak öğrenmeyi gerçekleştiren, kalıcı belleğine, dikkatine ve kısa süreli belleğine ihtiyaç duymuştur.

Tekerleme yoluyla nota öğretimi yapılan bu çalışmada, elde edilen en önemli bulgu, ilköğretim çağındaki çocukların bilgi dünyasından faydalanmanın önemli bir unsur olduğu sonucudur. İlköğretim çağındaki çocuklarla yapılan her türlü öğretim faaliyetinde olduğu gibi, piyano eğitiminde de belli konuların öğretilmesi veya sevdirilmesi için, çocukların dünyasından hareket etmek en kolay ve etkin yollardan biridir. Bu yolla derse ilgisi artan çocuğun öğrenmesinde de belirgin bir yükselme gerçekleşeceğini söylemek mümkündür. Yapılan çalışmada kullanılan yöntem ve elde edilen olumlu sonuçlar, nota veya nota değeri gibi teorik konuların kavratılmasında bu gibi yöntemlerin kullanılabilirliğini ortaya koymuştur. Yapılan çalışmadan elde edilen sonuçların genellenebilmesi için daha geniş gruplarla yapılacak örnek çalışmaların artırılması faydalı olacaktır. İlerleyen aşamalarda piyano eğitiminde tekerleme yoluyla ya da farklı yöntemlerle nota öğretimine yönelik geniş kapsamlı çalışmaların yapılması ile evreni temsil edebilecek sonuçlara ulaşmak mümkündür. Çünkü her eğitim sürecinde olduğu gibi piyano eğitiminde de uygun öğretim yaklaşımlarının yeri büyüktür. Sonuç olarak, özellikle küçük yaşlarda verilen müzik eğitiminin etkinliğinde en önemli ögenin, çocuğun kendi dünyası olduğunun bilinmesinin, ulaşılabilecek başarının seviyesini artıracığı açıktır.

Kaynaklar

- Bulut, D. (2006). Anadolu güzel sanatlar liseleri piyano dersi öğretim programında yer alan hedef davranışların kazanılma durumları, *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu*, 26-28 Nisan, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

- Faber, R. (2004). Motivational and developmental stages in music study, *9th International Conference On Motivation*, September 30-October 2, Lisbon, Portugal.
- French, L. A. (2005), *Improvisation: An integral step in piano pedagogy*, Yayınlanmamış müzik liyakat tezi, Trinity University Department of Music, California.
- Gökbudak, Z. S. ve Tutun, M. İ. (2005). Piyano eğitiminde bilek kullanımının önemi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, 289-299.
- Gültek B. (2008). Piyano pedagojisi, Neden Piyano Eğitimi, internetten 05.04.2008 tarihinde elde edilmiştir: <http://www.piyanoegitimi.com>.
- Gürgen, E. T. (2006). Müzik eğitiminde yaratıcılığı geliştiren yöntem ve yaklaşımlar, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(12), 81-93.
- Jabusch, H. C.; Yong, R. ve Altenmüller, E. (2007). Biographical predictors of music-related motor skills in children pianists, *International Symposium on Performance Science*, 22-23 November, European Association of Conservatoires, London, United Kingdom.
- Kasap, B. T. (2006). Keirse/golay öğrenme modelleri ve karakter tipleri teorilerinin piyano eğitimine uygulanması, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(12), 113- 124.
- Keown, E. (2007). One approach to teaching the elementary level pedagogy student, music matters: The official newsletter of RCM examinations, May/June 2007.
- Koopman, C. (2002). Broadly based piano education for children aged 5-7: The PIPO project at the royal conservatory of the hague, *British Journal of Music Education*, 19(3), 269-284.
- Küçük, A. (2002). Piyanistik organlar ve eforsuz kullanımları, *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3), 69-76.
- Küçük, A. (2003). Piyano tekniğinin tarihi gelişim sürecine kısa bir bakış, *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, 30-31 Ekim, İnönü Üniversitesi, Malatya.

- Lin, C. (2002). Piano teaching philosophies and influences on pianism at the central conservatory of music in beijing, china, Yayınlanmamış doktora tezi, Louisiana State University, The School of Music, USA.
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 57-63.
- Özmenteş, S. (2005). Müzik eğitiminin boyutları ve çalgı eğitimi, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(9), 89-98.

Ek1: Tekerleme ve Oyun Müziklerine Yönelik Değerlendirme Ölçeği

BİRİNCİ TEKERLEME				
BASAMAKLAR	PUAN	BİRİM PUAN	1. ÇALMA	2.ÇALMA
Doğru 4'lük çalma	3	0,375		
Doğru 8'lik çalma	5	0,312		
Ritmik Bütünlük	2	0,25		
Toplam	10			
İKİNCİ OYUN MÜZİĞİ				
BASAMAKLAR	PUAN	BİRİM PUAN	1. ÇALMA	2.ÇALMA
Doğru 4'lük çalma	3	0,42		
Doğru 8'lik çalma	5	0,83		
Ritmik Bütünlük	2	0,25		
Toplam	10			

Ek 2: Öğrenciyle Çalışılan Örnek Bir Şarkı
(Öğrencinin El Yazısı İle)

FIG FİŞ KAYIKÇI

F I I F I I K A Y I K Ç I .

şu ab kayıkçı kayıkçı küreği herkep eder

yüreği sak şama katı can dâre ye

Summary

UTILITY OF NOTE TEACHING METHOD BY TONGUE TWISTER IN PIANO TEACHING OF PRIMARY EDUCATION AGE

M. Kayhan KURTULDU*

Introduction

The using of different learning strategies in piano education, is the way that facilitating the process of reaching to aimed information and that helping to expression. Learning process became active by the strategies that is proper to the own part in passages that they comprehensive, first metted, have to remember long time and difficult to learn. In piano education especially in small aged, necessity of using proper strategies is appeared to remove the interest and attention problems and to provide the effective learning. This necessity can be convert to learning by courtesy of the strategies that liked and interested by child. In this study by a same approach, a piano class continued by a primary education student and an application performed in this class has explained. Note teaching method by tongue twister has used in this study by seven aged primary education student who has just learned the reading and writing and has just started to elementary school. Before the study a piano class has maintained for a while by the child and some basic notes, half and quarter beats has taught. In continuation of the study by the effect of the student is the beginnig elementary level, it has abstained to use mathematical expression in teaching of the eighth notes and has used tongue twisters that can be interesting for child and stored in his memory. In the assesment proces it has observed that the interest of the child to piano class has increased and the playing level of eighth notes has been markedly succeed.

Method

In this study an experimental method has applicated. Before the experimental process the literature scanned about piano education and general construction of

Address for correspondence: *Yrd. Doç. Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi ABD Söğütü/Trabzon, kayhankurtuldu@gmail.com

piano education in early ages. After the information achieved from literature, experimental process has planned and applicated with the student during piano class. During piano class first middle C and notes around it has started to teach and simple begining has made with half and quarter beated notes. In first lessons in which some basic piano methods has used, middle C note and B and D notes related the middle C note explained and names of them has teached. In first studies it has teached that how to half note and quarter note should play profiting by single beat value. In some parts of the study single beat and other notes has studied with child by playing step game and interest and attention of the child has canalized to study. In this game in which a step is equaled a single beat, half and quarter beated notes has got compherend to child partly.

In this study some little melodies from piano book and melodies written by teacher has continued to play. In begining middle C note, B and D notes around C note has studied to teach by addind other notes around C, B and D notes. The limit in the notes that learned is reached an octave comprised G notes down and up of the middle C note. In the moments that the student feels boring, it has observed that some little games and learning new notes is redounding the interest of child. With this mentality in teaching process of eighth notes, application of different methods has conceived. In this stage after determined the student has learned the half and quarter notes substantially, process of eighth note teaching has started.

In this part of the study it has mentioned that teaching be applicate by profiting from the tongue twisters that adapted to piano known by student because of the student is elementary level, first learning writing and reading and difficult to understand the half values (such as 0,5 or $\frac{1}{2}$). The child couldn't estabilish the relationship between half and whole because of the beginnig subject of first elementary class did not include half concept and this concept take place in the 5th unit of the curriculum and at the application of the study has occured before this unit of curriculum. Because of the learning process in school based upon curriculum, another effort did not strived to teach half concept. Adapted songs made by teacher include some tongue twisters known by the child and some game melodies. After the determination of the child knows the songs and tongue twisters, adaptation of applying material has made rightly to the piano playing level of student. After this process first the tongue twister (altintop) and than game melody (yağ satarım) has studied. During the study, it has provided that the child be played the notes should be same line and equal with the word of songs. With this way while the child playing the songs also started to learn the eighth notes. While the songs is playing it

has bewared the unit beat. Owing to this adaptations in which a note be equal with each syllabic, the child whom is boring into the lesson has started to show interest to class. The participant child whom is first grade elementary school student is seven aged and have an active nature. The child whom is just learning reading and writing is compherending the subject easily so his interest can be lose easily. Active nature of child and status of child that he doesn't want to stay for a long time on piano is the focus of different methods that is applicated. Therefore different games and activities has applicated while teaching the beat values and eighth notes to the student.

Conclusion

In this article as mentioned above, a method based on tongue twister and rendering the student active has used. Subsequent to childhas learnt the basic note values, it was observed that game melodies and tongue twister used into the application of eighth notes has redound the interest and sucess of the child in lessons. The child has indicate that the method used into the study can be effective partly by his performance exhibited with the informations learned in the lessons. In this application that can be defined as information transfer or employ past informations, student carried out a new learning by using tongue twister that he knows with a different style. This can be couch that the student is in an active learning into the study written and applicated by teacher. Because the student in this study has used his brain actively while associated the notes with tongue twister. The student has needed to long term memory, short term memory and attention of him while carrying out the learning by estabilishing the essential relation.

The most important finding in conclusion of this study in which note teaching has applied by tongue twister, is to profit from info-world of elementary school children is an important fact. As such in every teaching activities having with children in primary education aged, also in piano education starting from children's world is one of the most easy and effective way to teach and endear some subjects. In this wise on the learning level of child whose interest to the lesson has increased, a clear rising is came into. Positive results and method used in this study has exhibited the utility of this method in teaching of the theoretical subjects such as note and note values. In conclusion if it be known the important element of the activity of music education especially made with early ages is the self world of the child can increase the level of sucess.